

**Escola Universitària
de Turisme i Direcció Hotelera**

Adscrita a la **UAB**

PROPOSTA D'ORDENACIÓ I GESTIÓ DE L' S TURÍSTIC
DELS COLLS I MIRALPEIX
I DE PRODUCTES DE TURISME I LLEURE ASSOCIATS AL
PATRIMONI NATURAL I CULTURAL

Cristina Martínez i Sánchez

Projecte pel Consorci dels Colls i Miralpeix

dins del marc del conveni signat amb l'Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera
(Universitat Aut noma de Barcelona)

Setembre 2007

“Cultura és tot aquell mitjà les formes del qual no estan sota control genètic directe... que serveix per ajustar els individus i als grups dins les seves comunitats ecològiques.”

L. R. Binford

Índex

1	Introducció.....	4
2	Descripció de l'espai.....	6
2.1	Descripció geogràfica (localització, medi físic i humà),.....	6
2.1.1	Medi Físic.....	6
2.1.2	Recursos Naturals.....	6
2.1.3	Usos del sòl.....	8
2.1.4	La Xarxa Fluvial.....	8
2.1.5	El front litoral.....	9
2.1.6	Infraestructures.....	9
2.1.7	Xarxa de camins rurals.....	10
2.1.8	Medi Socioeconòmic.....	10
2.1.9	Patrimoni Cultural.....	11
2.2	Evolució en la protecció i gestió de l'espai.....	11
3	Potencialitats d'ús turístic sostenible de l'espai: els seus recursos.....	13
3.1	Inventari dels recursos turístics de l'espai.....	13
4	Problemàtiques i impactes associats a l'espai públic i la freqüentació de l'espai.....	15
4.1	Propostes de millora.....	17
4.2	Anàlisi DAFO.....	19
5	Proposta d'ordenació i gestió de l'ús turístic de l'espai, amb la creació de productes de turisme i lleure associats al patrimoni natural i cultural.....	20
5.1	Propostes concretes.....	23
5.2	Propostes desenvolupades.....	28
5.2.1	Camí Litoral.....	28
5.2.2	Camí Interior.....	31
6	Bibliografia.....	36

1 Introducció

La planificació ha passat de ser un punt secundari a la base de qualsevol projecte econòmic turístic. La preocupació per la natura i la seva creixent destrucció va portar al punt de mira de conferències i organitzacions internacionals una justificada alarma. Conscients del caràcter estratègic del medi pel futur de l'activitat turística i remarcant que la protecció dels recursos naturals i culturals són la "base mateixa dels seus negocis" i que el desenvolupament a llarg termini requereix l'acció concertada dels governs i de tots els sectors de la indústria turística, van començar a sorgir diferents estudis, inquietuds, estratègies i acunyament de nous termes per mobilitzar-ne els diferents sectors.

Així trobem l'evolució d'aquesta preocupació des de l'informe del Club de Roma sobre els Límits del Creixement (1972) fins la definició oficial de "desenvolupament sostenible" a l'informe Brundtland de 1987 i el reconeixement internacional d'aquests problemes a la Conferència de Rio de 1992.

La planificació és la principal diferència amb els altres tipus de turisme alternatiu. Primer s'ha de respondre a la necessitat de crear un consens entre els actors implicats, dirigit sobretot a la satisfacció de la població local. A continuació cal un diagnòstic d'atractius i infraestructures. És necessari saber de quins recursos es disposa. La definició del mercat a qui es dirigeix, tenint en compte l'escala a la que es vol treballar, i finalment buscar estratègies per articular els diferents serveis turístics.

L'ecoturisme és un derivat de totes aquestes preocupacions i un intent de mesura sostenible, és a dir, que pretén vetllar pels recursos que tenim en l'actualitat perquè aquests puguin ser gaudits per les generacions futures. És un enfocament per les activitats turístiques on es prioritza la preservació i apreciació del medi que acull als visitants. No se centra únicament en el medi natural, sinó que també s'extrapola al cultural i etnològic de les comunitats que poden habitar les zones en qüestió.

El ràpid creixement que aquest ha tingut en el mercat turístic internacional des del seu naixement, fa 20 anys, va ser prou important com perquè la ONU declarés el 2002 com a "any internacional de l'ecoturisme".

Tot i la falta de definició tancada i acceptada per organismes internacionals, a diferència d'altres termes com sostenibilitat, l'accepció més comú d'ecoturisme implica un viatge ambientalment responsable a espais poc afectats per l'home, on la cultura dels habitants pot despertar un interès especial al visitant, incloent l'educació i sensibilització del turista i preservant els impactes que aquest pot tenir (socials, econòmics, culturals, etc).

Tot i que països amb una gran riquesa i varietat ecològica (Costa Rica, Equador, Kènia, Madagascar...) s'emporten el protagonisme en aquest tipus de turisme i que són també els que millor saben promocionar-lo (tenint en compte però, la controvèrsia que desperta el fet de productes etiquetats com a ecoturístics per després l'interès del turista però que en realitat no responen a tal qualitat), no hem d'oblidar que l'ecoturisme es pot fer en qualsevol espai, sempre que es preservin les seves qualitats i no perjudiquem el medi.

Els Colls i Miralpeix no n'és una excepció.

Per dur a terme un bon ecoturisme a nivell nacional o a una escala superior a la local, es proposen els cinc elements claus de l'estratègia de l'ecoturisme de McCotter, exposats a continuació, que a nosaltres, de moment, ens queden una mica grossos però que no està de més tenir en compte:

Protecció del Medi Ambient o de l'entorn	Desenvolupament del producte	Infraestructura	Màrqueting/ Promoció	Compromís de la Indústria Turística
Protecció dels fons naturals	Identificació dels recursos	Desenvolupament d'instal·lacions i allotjaments apropiats	Identificar el mercat al qual va destinat el producte	Ajudar el turisme cap el coneixement del segment de l'ecoturisme
Conservació dels recursos	Identificació de l'existència de productes potencials	Desenvolupament de nous accessos a aeroports, carreteres, etc.	Promoció del producte pels mercats identificats	Establiment d'una forta associació entre govern i indústria
Manteniment de la base cultural	Desenvolupament de nous productes	Desenvolupament de centres de visitants i senyalització.	Desenvolupar un eficient repartiment del sistema	Desenvolupament i implementació d'estàndards de qualitat en la indústria
Protecció de l'estil de vida	Identificació i establiment de destinacions i circuits turístics	Desenvolupament d'infraestructures perquè la població rebi beneficis.	Posició de la regió i oportunitats ecoturístiques	Promoció internacional
Control d'impactes	Desenvolupament de paquets apropiats	Considerar tecnologies alternatives	Coordinació entre organismes	Formació efectiva de la població involucrada en la indústria de l'ecoturisme
Fixar els límits de canvi	Fixar els límits de canvi	Assegurar infraestructura d'alta qualitat	Avaluar el màrqueting i els esforços de promoció	Encoratjar la indústria en el compromís de la recerca

Font: Mc Cotter (1996)

2 Descripció de l'espai

2.1 *Descripció geogràfica (localització, medi físic i humà),*

La zona coneguda com Els Colls i Miralpeix és la zona litoral que separa Vilanova, Sant Pere de Ribes i Sitges i és una de les franges boscoses costaneres més importants des del Parc Natural del Garraf fins Tarragona.

(mapa)

2.1.1 Medi Físic

Petit massís calcari amb un front litoral de coves i cales de còdols i un recobriment vegetal dominat per matollars, garrigues i pinedes. Terra endins, es va perdent el caràcter agrícola amb assentaments humans i superfícies boscoses de poca extensió en els indrets més pedregosos i occidentals on no ha estat possible el conreu. Al límit oriental i septentrional de l'espai s'hi troben ja les primeres unitats de la serralada litoral catalana.

2.1.2 Recursos Naturals

La frondositat dels boscos de la serralada litoral es va diluint a mesura que el terreny s'aplana i esdevé apte per al cultiu agrícola i assentaments humans. Vegetació dels penya-segats de les costes mediterrànies, amb *Limonium spp.* endèmic, llistonars, garrigues i matollars dominats pel margalló, que junt amb els fons sorrencs formen unes 223 hectàrees. A més a més, a la desembocadura de la riera de Ribes hi ha una zona humida (inclosa en l'Inventari de Zones Humides de Catalunya) que des dels anys '60 ha anat perdent qualitat ecològica (per culpa de les infraestructures de sanejament associades a l'estació de bombeig i el golf).

2.1.2.1 El Medi Marí

El que rep de manera més directa els efectes de l'antropització. Impactes: urbanització, industrialització, alteracions físiques com la construcció d'obres de defensa, ports i espigons, usos tradicionals com la pesca o més actuals com el turisme. De 1.700 hectàrees, el 90 % hi ha

Posidonia oceanica (espècie marina autòctona i endèmica de la Mediterrània, protegida a nivell autonòmic (1991) i europeu (2000)). Hi ha també dues àrees d'esculls artificials.

2.1.2.2 Zones Agrícoles

En l'agricultura de secà de la zona hi domina el conreu de vinyes, però també conreus herbacis de cereals (blat, ordi, civada) d'horta i alguns conreus llenyosos en les proximitats de la riera. A més de les espècies cultivades, les condicions de la zona afavoreixen l'extensió de comunitats ruderals i arvenses (com el margall bord, el card marià, la verdolaga o el fenàs). Les zones agrícoles juguen un paper important com a equilibradors dels sistemes naturals, del paisatge i de la diversitat d'hàbitats, ja que configuren un mosaic ric en ecotons. La fauna dins aquestes zones agrícoles és heterogènia:

Amfibis: com el gripau comú, la granota verda o la reineta.

Rèptils: dragó, serp verda, sargantana ibèrica.

Mamífers: ratolí mediterrani, eriçó comú, conill o guineu.

La vegetació boscosa i els matollars:

Entre les garrigues i els matollars termòfils destaca el margalló (*Chamaerops humilis*) com a espècie protegida. Les pinedes constitueixen un dels pocs relictos de boscos litorals a Catalunya. Els espais més frondosos són els que envolten les torrenteres i barrancs, coberts per

boscos mixtes de pi i xiprer amb molta densitat i poca alteració antròpica.

Masses forestals de major interès des del punt de vista ecològic:

- bosc de Can Girona i Turó de Miralpeix,
- bosc de l'entorn de la urbanització de Vallpineda,
- formacions boscoses entorn a Sant Pere,
- braç més oriental (pels matollars mediterranis i pi blanc, sota la C-32).

2.1.3 Usos del sòl

- Forestal en el nucli costaner
- Agrícola en l'espai interior: destaquen vinyes

Matollars i boscos = 51.62 %

Agricultura = 40.27 %

Usos antròpics = 8.04 % (que inclou, no només els elements urbans consolidats, sinó també edificacions disperses, el golf, càmpings...)

Les infraestructures lineals fragmenten l'espai i el seccionen deixant amb cert grau d'aïllament petites porcions de territori, la qual cosa pot dificultar els processos ecològics. És important que aquestes infraestructures siguin permeables deixant passos inferiors i superiors que puguin ser aptes per la fauna.

2.1.4 La Xarxa Fluvial

La desembocadura de la riera de Ribes està inclosa en l'Inventari de Zones Humides de Catalunya.

2.1.4.1 Riera de Ribes

La zona que correspon als Colls i Miralpeix té un elevat risc d'incompliment dels objectius ambientals de la Directiva Marc de l'Aigua, però amb un potencial elevat per recuperar-se i transformar-se en zona natural i de lleure per les poblacions veïnes. No hi ha una delimitació prou clara del domini públic hidràulic en l'entorn de la riera, fet que ha provocat forts impactes, com la desaparició de la vegetació de ribera, augment de riscos associats a les avingudes (inundacions)... Destaca també la falta d'integració de l'entorn de la riera en els punts d'abocament a la llera dels col·lectors de pluvials (destacant el cas de Sant Pere de Ribes). Presència de residus inerts i altres (sobretot plàstics) que s'acumulen en la desembocadura i finalment al fons marí, degradant-lo. Altres fonts de contaminació són: plaguicides per les vinyes, la provocada per les vies de comunicació, carreteres i autopistes (sobretot la C-32). I una altra pressió manifestada són els incendis forestals.

2.1.4.2 Impactes principals: inundacions i pèrdua de vegetació

El risc respon a una mala gestió de la planificació urbanística que afecta tant al trànsit de vehicles com a les poblacions veïnes. El Golf també té un bon tros dins la zona inundable.

2.1.5 El front litoral

Els processos càrstics que es donen en les formacions calcàries del cretaci inferior fan que avui el relleu sigui abrupte, les cales, puntes, penya-segats i bufadors típics d'aquest indret. La platja més amenaçada és la de les Coves, per la proximitat a les zones d'atracció de visitants. La proximitat del mar també és important en el desenvolupament de la vegetació, ja que l'aerosol marí i el vent limiten i moldegen el creixement de les formacions vegetals.

La línia del ferrocarril travessa tota la zona dels Colls tocant a mar. Fragmenta l'espai i dificulta l'accés terra-mar.

Hi ha itineraris i senders a banda i banda de la via, els de més envergadura més cap a l'interior per permetre el pas de vehicles i els d'ús de vianants a la costa. La manca o delimitació de senyalització insuficient dels camins ha generat una sobre-freqüentació i obertura de camins innecessària en diversos punts del litoral (com ara el de la punta de les Coves). Ja s'ha parlat de les dificultats de la vegetació per establir-se i créixer en aquesta franja i també del valor de l'espai (local i regional). En aquest sentit, la fragilitat de l'espai fa necessària una actuació urgent que reguli el turisme i faciliti l'accessibilitat de les platges alhora que contribueixi a la preservació d'aquest indret.

2.1.6 Infraestructures

2.1.6.1 Sistema viari

C-32 construïda seguint criteris de minimització del seu impacte ambiental. Hi passen uns 15.000 - 30.000 vehicles al dia. En el seu pas per l'àmbit d'estudi té dos passos inferiors de grans dimensions junt amb d'altres més petits. Aquests afavoreixen la mobilitat del món rural i asseguren el drenatge de la riera en èpoques plujoses. Segons l'Agenda 21 de Sant Pere de Ribes, un 80 % del soroll a les poblacions veïnes és degut al trànsit. El tram de la c-246 que passa per Colls i Miralpeix té tres passos inferiors de drenatge que es troben obstruïts per sediments.

2.1.6.2 Sistema ferroviari

Impacte molt considerable. En l'espai dels Colls la permeabilitat de la infraestructura es manifesta en tres passos superiors i tres d'inferiors.

2.1.6.3 Sanejament

El sistema de sanejament amb més impacte sobre la zona és el de Sant Pere de Ribes – Sitges (una depuradora que tracta les aigües residuals d'aquestes dues poblacions i Canyelles).

2.1.7 Xarxa de camins rurals

Tot i l'ús quotidià de la riera, el voral d'aquesta no pot establir-se un veritable sender. Entre la via del tren i la mar és per on passa el GR-92:

Hi ha alguns trams conflictius i perillosos pel seu pas just a tocar de la via del ferrocarril que caldria resoldre. El Consell Comarcal del Garraf delimita dues rutes que passen per part de l'espai:

- Ruta de les Cales: entre Sitges i Vilanova, tant a primera línia de mar (GR-92) com per l'interior del massís litoral dels Colls i Miralpeix.
- Ruta dels Tres Puigs: recorre els principals cims de les serres interiors del Garraf i passa per Sant Pere. Té una escassa delimitació i senyalització, trams perillosos, i tenint en compte l'ús quotidià i el turisme, en cal adequació.

2.1.8 Medi Socioeconòmic

L'entorn d'aquest espai està caracteritzat per una població en creixement. Actualment hi ha uns 108.500 habitants, dels quals:

55 % de Vilanova i la Geltrú (54 % tenen el lloc de treball a la comarca)

24 % Sant Pere de Ribes

21 % Sitges (amb un 70 % de la població activa dedicada al sector serveis)

2.1.9 Patrimoni Cultural

Dins l'espai dels Colls i Miralpeix trobem:

- jaciments arqueològics amb restes pre-hispàniques
- medievals,
- construccions vinculades amb l'explotació agrària,

junt amb nuclis veïnals, barris antics dels segles VI i VIII, el conjunt medieval de Sota -Ribes...

Moltes d'aquestes restes es troben en l'Inventari del Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat, dividits en tres categories:

- béns culturals d'interès nacional: els més rellevants, declarats per la Generalitat.
- Béns culturals d'interès local: declarats per ajuntaments o consells comarcals.
- Resta de béns del patrimoni cultural català: formen part de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic Català (que podem trobar especificats en l'inventari de recursos).

2.2 *Evolució en la protecció i gestió de l'espai.*

S'ha de tenir en compte la complexitat administrativa de la zona, ja que hi intervenen des de l'entitat municipal fins a l'escala màxima, l'administració estatal, i fins i tot la UE (perquè l'espai està proposat com una zona de la Xarxa Natura 2000, un conjunt d'espais de la UE que per les seves qualitats ambientals mereixen ser protegits).

L'APMA i LA FALCONERA van començar fa més de 10 anys a liderar el moviment ciutadà per reivindicar el valor ecològic i paisatgístic d'aquesta zona. Tot i que la urbanització de Can Girona i de Casa del Mar van representar un significat pas enrere, el camí anava avançant cap a la protecció de l'espai.

Els Ajuntaments dels tres municipis van decidir urbanitzar aquest espai únic. Durant tot un any es va estar organitzant un moviment cívic de rebuig a aquests processos urbanitzadors, que demanava la declaració d'aquest espai com a Reserva Natural. La campanya ciutadana "Salvem els Colls i Miralpeix" va comportar que actualment es puguin protegir urbanísticament els sectors que es van aconseguir salvar.

El 30 de maig de 2002 es publica la Recomanació Europea sobre l'aplicació de la Gestió Integrada de les Zones Costaneres (GIZC), i finalment es va crear el Consorci Costa del Garraf que respon a la voluntat dels ens públics competents per dotar-se d'una mínima organització que permeti desenvolupar un projecte demostratiu per tot Catalunya del què significa la GIZC.

Des del 2004 Fundació Natura impulsa un projecte per a la creació d'una reserva marina al Garraf que permeti protegir i restaurar la biodiversitat dels prats submarins de *posidònia* d'aquesta costa, fet que ja no només beneficiaria CiM sinó el seu entorn (de les 1.700 hectàrees, al 90 % hi ha *Posidonia oceanica*).

Els antecedents del Consorci els Colls i Miralpeix es troben en els treballs realitzats en el marc del *Pla estratègic litoral*, desenvolupat entre 2004 i 2006, i que ha tingut com un dels eixos el medi ambient i el territori, i el coneixement dels pocs espais no urbanitzats existents al litoral metropolità i definits com a Espais blau-verds. Aquests són espais lliures que actuen com a esmorteïdors de la pressió urbana, i són preservadors de la seva identitat i dels seus valors paisatgístic i ambientals. El treball sobre els Espais blau-verds del litoral metropolità és un dels Estudis Específics que formen part del llibre *Pla Estratègic Litoral*, i que es poden consultar a la web www.plalitoral.net. Aquesta part del treball del Pla estratègic litoral va ser realitzada pels equips de Barcelona Regional i el Consorci EL FAR, amb la col·laboració dels regidors i tècnics dels municipis.

I ja al novembre de 2006 es crea el Consorci Colls i Miralpeix amb la finalitat de:

- redactar un Pla Especial de protecció i conservació del paisatge d'Els Colls i Miralpeix,
- engagar un procés conjunt que ha de culminar amb la seva inclusió en el Pla d'Espais d'Interès Natural, prèvia intervenció del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya,
- i la de garantir la participació i/o col·laboració en la gestió de l'espai protegit, de les diferents administracions públiques amb competències concretes en l'àmbit territorial, i de les institucions i organitzacions professionals i/o ciutadanes i/o específiques directament interessades en la gestió de l'espai protegit i que han pres l'acord de col·laborar a tots els efectes en la seva gestió.

3 Potencialitats d'ús turístic sostenible de l'espai: els seus recursos

3.1 Inventari dels recursos turístics de l'espai.

A les següents taules s'assenyalen els recursos turístics que han estat identificats dins de l'espai dels Colls i Miralpeix i que poden constituir part de l'oferta turística de l'espai en qüestió. La primera taula inclou els recursos de caràcter natural i la segona els recursos de caràcter antròpic.

Categoria A: Atractiu o recurs natural i paisatgístic		
Tipus	Subtipus 1	Subtipus 2
1.1. Muntanyós	1.1.1. Muntanya	1.1.1.3. Zona baixa -500 m.
	1.1.2. Serra	1.1.2.3. Altres
	1.1.3. Valls	1.1.3.1. Àmplia
		1.1.3.2. Mitjana
1.1.3.3. Angosta o barranc		
1.2. Pla	1.2.1. Natural	
	1.2.2. Conreat	
1.3. Costes	1.3.1. Baixa	1.3.1.1. Platja sorrenca
		1.3.1.2. Platja de còdols
		1.3.1.3. Aiguamolls
	1.3.2. Penya-segat	1.3.2.1. Penya-segat alt +20m.
		1.3.2.2. Penya-segat mitjà 20-10m.
		1.3.2.3. Penya-segat baix -10m.
	1.3.3. Formacions litorals	1.3.3.1. Puntes
1.3.3.2. Golfs - cales		
1.3.3.4. illots		
1.3.3.7. Altres (especificar)		
1.5.4. Rierol (Riera de Ribes)	1.5.4.2. Cabal no permanent	
1.5.5. Rambles		

	1.5.6. Corrent subterrani	1.5.6.1. Corrent continu (els principals es troben fora de la zona d'estudi: La Falconera i Aiguadolç). 1.5.6.2. Corrent discontinu
1.6. Altres manifestacions aquàtiques	1.6.4. Zona de bany natural (el mar)	
1.7. Cavitats subterrànies	1.7.1. Coves (Cova del Gegant)	1.7.1.1. Amb formacions
	1.7.2. Grutes	1.7.2.1. Amb formacions
		1.7.2.2. Sense formacions
		1.7.2.3. Amb riu
		1.7.2.4. Sense riu
	1.7.3. Balmes	
1.8. Paisatgístics i d'observació	1.8.2. Panoràmica o punt de vista pintoresc	1.8.2.2. Predomini biòtic
		1.8.2.3. Predomini antròpic
	1.8.3. Observatori de fenomen natural	1.8.3.1. Vistes del mar
	1.8.4. Observatori de fauna	1.8.4.1. Mamífers
		1.8.4.2. Aus
	1.8.4.3. Altres (amfibis, rèptils...)	
1.8.5. Observatori de flora		1.8.5.1. Arbre singular (margalló)
		1.8.5.2. Bosc
		1.8.5.3. Plantes
		1.8.5.4. Matoll

Categoria B: Recursos historicomonumentals, tècnics, etnològics i artístics

Tipus	Subtipus 1	Subtipus 2
2.1. Edificacions i monuments	2.1.1. Religiosos	2.1.1.5. Ermita
	2.1.2. Civils	2.1.2.5. Nucli urbà tradicional
	2.1.3. Militars	
		2.1.3.3. Torre
2.2. Obres tècniques	2.2.1. Enginyeria	2.2.1.1. Pont
		2.2.1.2. Far
2.3. Jaciments arqueològics	2.3.1. Jaciments històrics	
2.4. Etnològics	2.4.1. Cases	
	2.4.2. Masies	
	2.4.3. Pous	
	2.4.4. Molins	

4 Problemàtiques i impactes associats a l'espai públic i la freqüentació de l'espai.

Algunes zones reben uns impactes més forts que les altres degut a la hiperfreqüentació humana que hi arriba. Aquests *Hot Spots* són els principals a tenir en compte ja que són els més degradats i amb més risc de destrucció. La importància dels impactes identificats recau en la vulnerabilitat i la singularitat de la comunitat vegetal de l'espai, on el principal efecte sobre el medi natural són la pertorbació de la fauna i la degradació de la flora d'una manera agressiva degut a la desinformació i el poc control.

Per afrontar aquests problemes es proposa adoptar mesures per controlar els nivells de freqüentació a l'espai i minimitzar els impactes, i també promoure campanyes de sensibilització i informació als visitants, ressaltant la importància de preservar els valors naturals de la zona.

A continuació s'exposen alguns dels impactes principals que s'han valorat:

- Les característiques del medi natural són el factor determinant del tipus de freqüentació (tipus de visitants i activitats que s'hi desenvolupen), alhora que els impactes estan relacionats directament amb les diferents tipologies d'usuaris.
- El tipus de freqüentació més habitual a l'espai depen molt de la zona (litoral o interior) i de la temporada (estacionalitat). A la zona litoral (entrant des de l'Atlàntida) a l'estiu hi ha una freqüentació superior per l'ús de les platges que hi ha aprop, per senderisme, o passejades de grups més o menys reduïts amb els impactes que això comporta, principalment les deixalles que s'hi acumulen. A la zona interior, a part d'aquest mateix impacte principal, també hi podem remarcar els efectes de destrucció de la flora i el que això pot repercutir en la fauna local.
- Els alts nivells de freqüentació a determinades zones dels CiM estan fortament lligats al fàcil accés per xarxa viària que hi ha, cosa que facilita que els vehicles hi arribin fins al mateix punt d'entrada i propicia que totes les tipologies d'usuaris puguin arribar a algunes d'aquestes zones, éssent evidentment les més afectades. Quan més allunyat està el recurs dels punts d'aparcament, menys afectat està. Els visitants dependents del cotxe freqüenten la zona d'entrada amb facilitat, sovint sense cap motivació específica. L'existència o no d'accés per carretera a un indret determina el seu grau d'hiperfreqüentació. Els visitants amb una motivació prèvia faran desplaçaments més

llargs, bé a peu o bé en bicicleta, tenen menys impactes i en general estan més conscienciats. En ampliar l'espai visitat redueixes els impactes en una zona determinada.

- En contraposició al que acabem d'esmentar, la concentració de la hiperfreqüentació en determinades àrees, els esmentats *Hot Spots*, té com a aspecte positiu el fet que evita la localització difusa dels impactes ambientals associats. És un benefici en detriment de la degradació local d'aquestes àrees, que pot arribar a ser un problema greu si els *Hot Spots* es troben en un sistema natural vulnerable. Els aspectes més rellevants sobre els impactes ambientals identificats a les àrees d'hiperfreqüentació són els següents:
 - o La freqüentació causada pels diferents tipus de visitants i les activitats que aquests desenvolupen generen impactes ambientals remarcables. Els ecosistemes estudiats estan afectats per la hiperfreqüentació humana i la seva alteració augmenta en la mesura que s'incrementa el nombre de visitants. Això té conseqüències negatives sobre la diversitat dels hàbitats i de les espècies.
 - o Tot i que l'obertura de camins representa una important pertorbació dels hàbitats naturals, poden arribar a ser molt més impactants les accions que se'n deriven: accés als vehicles (no únicament motoritzats) i augment de l'afluència turística. De totes maneres, el fet de senyalitzar certs camins o senders, ens ajuda a controlar les zones d'hiperfreqüentació, escollint àrees menys vulnerables, fent rotació de camins per donar a temps a la regeneració dels més afectats, etc.
 - o La manca d'informació i vigilància és una de les causes que contribueixen a l'existència d'impactes ambientals derivats de la freqüentació. Es tracta majoritàriament d'impactes originats per la desconexió dels valors naturals propis dels elements visitats, com també per un comportament incívic dels visitants. Tot i així cal afegir-hi aquí la responsabilitat municipal de no habilitar millor la zona amb, per exemple, planells informatius, papereres, etc.
 - o La fauna també es pot veure alterada per atropellament, per contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica (tenim present que és una zona molt propera als nuclis urbans del voltant), i per la pertorbació dels respectius hàbitats. Els efectes es reflecteixen en la seva etologia (comportament dels animals) i fisiologia.
 - o El trepig és una de les principals accions que ocasiona l'erosió i compactació del sòl i la desaparició de coberta herbàcia.
 - o Els impactes paisatgístics estan causats majoritàriament per la presència d'infraestructures turístiques, essent el millor exemple el complex hotel·ler i de golf situat dins l'actual zona protegida però no dins de la mateixa regulació.

L'alteració de les comunitats vegetals i l'eliminació d'algunes espècies són alguns efectes negatius importants de l'àrea. Un altre impacte negatiu important és la forta incidència visual que es dona a tot l'indret, a causa de l'elevada artificialització i la transformació del paisatge que es divisa des de bona part de l'espai (principalment en el recorregut de la zona litoral). Cal destacar també l'impacte que provoca arran del camí litoral la via del tren i la seva constant circulació.

El fet de limitar l'entrada als cotxes fa la zona més atractiva pels excursionistes que acostumen a passejar pels diferents camins que recorren l'espai, travessant fins i tot de Sitges a Vilanova o a l'inrevés. Els usuaris dependents dels cotxes es queden majoritàriament a prop de la zona d'aparcament, ja que la durada de l'excursió la marquen ells. En el cas de la zona litoral, a l'estiu, hi ha una forta freqüentació a la Platja de l'Home Mort, on s'accedeix a peu pel camí, sense causar forts impactes ja que no se surt del recorregut ni hi ha gaire impacte sobre la vegetació, afectada en més mesura pels excursionistes que pels banyistes.

4.1 Propostes de millora

En relació amb els principals problemes detectats, es proposen una sèrie d'accions de millora, que poden ser agrupades segons la seva finalitat:

Sensibilitzar i informar els visitants

- Augmentar la informació que arriba al turista, sobretot referent a les àrees hiperfreqüentades: distribuir tríptics informatius a restaurants i hotels i, sobretot, al punt d'informació.
- Revisar el pla de senyalització de l'espai: col·locar plafons informatius als itineraris senyalitzats i als elements de singularitat natural i/o cultural, per tal de sensibilitzar als usuaris de la necessitat de preservar el medi i tenir-hi un comportament respectuós.
- Al camí interior col·locar també plafons informatius a l'aparcament on es donin a conèixer les activitats lúdiques i esportives que ofereix l'espai i aconseguir així redistribuir la freqüentació, evitant la concentració massiva a certs camins o àrees.

Reduir la quantitat de vehicles a les zones d'hiperfreqüentació

- Promoure l'ecomobilitat: reduir l'ús del vehicle privat tot desenvolupant un sistema de transport combinat consistent a implantar, d'una banda, el *carsharing* (cotxe compartit) per arribar als CiM i, de l'altra, una xarxa d'autobusos públics per accedir als diferents indrets de l'interior de l'espai.

- Prohibir l'estacionament de vehicles fora dels aparcaments habilitats.
- Restringir el pas de vehicles motoritzats a la pista que travessa el camí interior (al camí litoral és més difícil l'accés, tot i que si hi fos necessari també s'hi podria regular).

Controlar els nivells de freqüentació

- Situar punts de control estratègics per regular l'afluència de visitants a les zones hiperfreqüentades, si arribés a ser necessari donat un hipotètic augment dels visitants.
- Avaluar la possibilitat d'ampliar l'oferta d'equipaments educatius o sortides organitzades des del Consorci per conèixer i sensibilitzar millor sobre les característiques i especificitats de la zona.

Minimitzar els impactes de la hiperfreqüentació

- Plantejar-se la vigilància a les zones hiperfreqüentades.
- Controlar la realització d'activitats o accions perjudicials a la zona, principalment la interior.
- Continuar amb la restricció d'accés o la desviació dels visitants a certs camins per tal de facilitar la regeneració de la coberta vegetal.
- Delimitar els camins (tancant els que siguin innecessaris), per tal d'evitar l'eixamplament d'aquests i la creació de nous corriols, per reduir així les zones de trepig reiterat.

Controlar paràmetres ambientals

- Elaborar mapes sònics per avaluar els nivells de contaminació acústica.
- Desenvolupar un índex de vulnerabilitat zonal.
- Fer un inventari i/o seguiment d'espècies animals i vegetals indicadores de la presència de l'home.

4.2 Anàlisi DAFO

Debilitats	Fortaleses
<ul style="list-style-type: none"> - Manca d'informació i sensibilització, - Estacionalitat, - Concentració dels impactes en zones hiperfreqüentades, - Impacte visual de l'espai urbanitzat, - Impacte visual i sonor del tren al camí litoral, - Manca d'infraestructures, - Manca de productes en oferta, - Canals de distribució no explotats, - Falta de comunicació amb el públic potencial. 	<ul style="list-style-type: none"> - Flora endèmica que caracteritza i dona personalitat a la zona, - Restes de patrimoni cultural rellevant, - Proximitat a nuclis urbans, - Potencial identitat local a despertar, - Bons canals de distribució a l'abast, - Gran nombre de clients potencials locals, per a continuació obrir més la zona d'impacte, - Possibilitats d'organitzacions comercials locals, - Creació d'un producte amb imatge pròpia, - A l'estar impulsat per l'Ajuntament, fàcil publicitat i promoció.
Amenaces	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none"> - Pèrdua de l'atractiu turístic si la planificació i duta a terme no és adequada, - Dificultat d'accés als atractius turístics, - Afluència incontrolada de visitants, - La generació de beneficis econòmics pot veure's limitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creació d'una campanya de màrqueting i sensibilització, sobretot pels habitants locals, - Creació de productes que motivin el desplaçament a la zona fora de la temporada d'estiu, - Ampliació del ventall de zones visitades, - Generació de nous llocs de treball, - Desenvolupament d'unes infraestructures adequades, - Estimular altres sectors econòmics, - Estimular activitats socioculturals, - Contribuir a la financiació de l'esforç conservador de zones naturals, llocs arqueològics i històrics, - Estimular una major consciència ambiental i un sentit d'identitat cultural.

5 Proposta d'ordenació i gestió de l'ús turístic de l'espai, amb la creació de productes de turisme i lleure associats al patrimoni natural i cultural.

Objectius generals:

- integrar la població en l'àmbit dotant-los d'un nou espai de lleure,
- frenar el deteriorament dels recursos naturals,
- fomentar la descoberta i gaudiment d'aquest espai, sobretot per part dels habitants dels nuclis limítrofs i propers,
- ordenació de la mobilitat de vehicles i persones fent compatible el gaudi dels valors de l'espai amb la seva protecció,
- generar la responsabilitat dels usuaris de l'àmbit de cara a la conservació i bon ús dels recursos i valors que atresora,
- redactar les Ordenances d'ús públic de l'espai, per l'establiment de les garanties necessàries per assegurar la conservació del patrimoni natural i cultural, així com l'exercici de les activitats econòmiques admeses, i fer possible, alhora, les activitats de lleure que siguin compatibles en l'àmbit de la zona protegida.

Actuacions i objectius específics:

1. Usos lliures:

- Itineraris a peu i bicicleta:
 - o per poder acostar-se i conèixer el patrimoni cultural (història i restes arqueològiques) i natural de la zona (fauna, flora...),
 - o diferents llargades en funció de les motivacions del visitant,
 - o àrees habilitades pel lleure i descans,
 - o senyalització i interpretació perquè el visitant pugui orientar-se i informar-se dels aspectes més rellevants,
 - o continuació de la xarxa de senders de Catalunya, amb especial interès pel GR-92,
 - o comunicar amb Vilanova i la Geltrú i el Parc del Garraf.

2. Usos programats:

- Activitats d'educació ambiental i de coneixement i estudi de l'entorn:

- adequar activitats en algun dels edificis històrics, com per exemple el passi d'audiovisuals a l'ermita.
- activitats programades o a mida: excursions, visites guiades i comentades a entorns rurals. ermites, jaciments medievals, construccions de pedra en sec, etc. Rutes a peu o en bicicleta.
- Recorreguts de senderisme guiats: oferir la possibilitat de practicar senderisme des d'un vessant cultural.
- caminades per corriols, senders i camins, i gaudir de l'entorn i el paisatge, identificar la geografia de cada indret, conèixer la toponímia dels llocs i les coses, etc.
- Excursions guiades i comentades per a Escoles, Associacions de Pares i Mares d'Alumnes, Associacions Culturals, etc.:
 - Ecologia: Els ecosistemes, els grans biomes, ecologia pràctica, biodiversitat, els espais protegits,
 - Patrimoni natural: Les comunitats vegetals, la flora, la fauna, el clima, els microclimes.
 - Patrimoni paisatgístic: Interpretació del paisatge, els paisatges com a valors socioculturals.
 - Patrimoni historicocultural: La prehistòria, la història, les llegendes i les tradicions.
- Promocionar altres activitats d'iniciativa pròpia, com ara les sortides d'esplais, etc, i oferir el seu suport o recolzament. En aquest aspecte podem destacar la sortida que es va dur a terme al març de 2007 en què el regidor de Sostenibilitat de Sitges, A. Bosch, va complaure al nombrós grup amb una explicació pertinent de la zona que els ajudés a augmentar l'experiència de la sortida, o bé aquesta activitat de principis del 2006:

<http://www.vilanovadigital.com/serveis/arxiu/getfiledsources.asp?type=1&id=12892&year=2006&month=5>.

- Serveis:

- Centre d'interpretació o centre de visitants

- per poder obtenir la informació necessària abans o després de la visita a la zona,
- poder conèixer la fragilitat, importància i rellevància del medi,
- centre d'educació ambiental o investigació (culturals, pedagògics i altres d'interès social en edificis i instal·lacions ja existents).

3. Equipament:

- papereres,
- senyalització vertical,
- interpretació,
- miradors panoràmics,
- àrees d'oci.

4. Màrqueting:

- tríptics divulgatius,
- activitats pilot,
- concurs fotografia,
- cartell publicitari,
- dia de replantació d'arbres,
- disseny i difusió d'una pàgina web,
- redacció d'un pla de dinamització per impulsar la destinació,
- Benchmarking.

5.1 Propostes concretes

CAMÍ LITORAL

Plafó informatiu a l'inici (Atlàntida):

I per la part de
VNG

- Diferents itineraris senyalitzats en un mapa
- Durada i dificultat: BTT i senderisme
- Senyalització del següent plafó informatiu
- Petita presentació de l'espai
- Consells de conducta respectuosa

Plafó informatiu vora de la via:

De fusta aconsellablement, per no causar un gran impacte visual. Més ample que llarg tenint en compte els forts vents que hi bufen.

- Explicació i presentació més detallada dels RR: vegetació, platges, coves,...
- Informació sobre el GR-92 i el tram en concret
- Llegendes
- Fotografies antigues

Senyalització vertical:

Aprofitant el pal ja existent

- orientació d'on es troben els RR
- Direcció VNG
- Paperera (no de plàstic!!)

Mirador panoràmic:

Sobre l'antic punt de vigilància

Un banc i una taula de fusta

Zona d'aparcament:

- Atlàntida
- VNG

Altres actuacions:

- Impedir l'accés de vehicles més enllà de l'esplanada
- Dissimular la via del tren alhora que es prenen mesures de seguretat.

CAMÍ INTERIOR

Plafó informatiu a l'inici:

Senyalitzar només aquells camins no delicats i ometre els que no estan preparats per l'impacte

- Diferents itineraris senyalitzats en un mapa
- Durada i dificultat
- Senyalització del centre d'interpretació següent
- Petita presentació de l'espai
- Recomanacions de conducta respectuosa

Zona de pícnic:

A la zona desforestada

- Bancs i taules de fusta
- Papereres

Senyalització vertical:

- Direcció dels diferents RR

Far aeri:

3 parts. Amb fotos, dibuixos, etc...

Centre d'interpretació

- S.XI: ubicació a l'entorn del Castell de Miralpeix
- S.XII: ubicació en l'EM, el romànic i el cristianisme
- Anys '50: expansió econòmica i urbanitzadora...
- Neteja i adequació de l'estructura.

Ermita de Miralpeix:

- Neteja de l'edifici
- Centre de projecció audiovisual

Castell de Miralpeix:

- Neteja de l'espai

Activitats programades:

La vinya principalment per escoles. També grups amb reserva anticipada. O grups universitaris amb temes més especialitzats, com ara geologia.

- La vinya (masia de Can Roquetes)
- Visites guiades i explicatives tant pel camí litoral com per l'interior (a reservar anticipadament al punt d'informació: per particulars -grups mínims requerits- i sortides escolars)

Zona d'aparcament

- Limitat: començament del camí de Miralpeix

Altres actuacions:

- Impedir l'accés al camí de vehicles motoritzats
- Aprofitar els garrofers conjuntament amb els de l'espai Punta de la Móra per fer-ne xocolata amb denominació d'origen

PUNT D'INFORMACIÓ

Tríptics divulgatius:

- General (camí litoral i interior)
- Activitats programades: la vinya, excursions...

Mapa de la zona amb camins i RR marcats.

Cartell per promocionar la zona i les
possibles activitats puntuals que puguin
tenir-hi lloc.

ACTIVITATS PUNTUALS

- dia de plantació d'arbres,
- concurs de fotografia,
- botifarrada popular (per la inauguració de la zona de picnic),
- sortides astronòmiques (hivern, que és quan es pot contemplar millor el cel),
- curses populars.

5.2 Propostes desenvolupades

5.2.1 Camí Litoral

5.2.1.1 Plafó informatiu a l'inici del camí

Vora la discoteca Atlàntida, on comença el camí, seria convenient posar-hi un plafó informatiu amb els següents detalls:

- un mapa amb diferents camins senyalitzats (ometent els que puguin ser més susceptibles a l'erosió per donar-los un temps sense impactes i recuperació, o bé, en cas necessari, deixar-los intransitables),
- durada aproximada i dificultat dels itineraris, tant per BTT com per senderisme,
- senyalar la ubicació del proper panell informatiu (detallat a continuació al punt 2),
- petita presentació a l'espai (a ampliar en el proper plafó) amb la següent informació:
 - o importància de la vegetació,
 - o recursos a trobar-hi,
 - o algun apunt geològic, i
 - o llistat de recomanacions de conducta respectuosa en el medi, que podria seguir

Consells de conducta sostenible i respectuosa amb el medi

1. No encengueu foc.
2. Emporteu-vos totes les deixalles, i dipositeu-les en aquest contenidor o el més proper.
3. Circuleu pels camins habilitats i senyalitzats, evitant fer-ho camp a través.
4. Circuleu amb prudència i respecte als altres usuaris.
5. No feu sorolls estridents; si voleu sentir música ha d'estar a un volum adequat, ja que es pot molestar la fauna i la resta d'usuaris.
6. Recordeu que podeu estar dins d'una propietat privada, respecte-la.

aquesta línia (quadre anterior):

També convindria fer una actuació similar per la part de Vilanova i la Geltrú.

Finalment es podria posar una paperera i informar que només n'hi haurà una més dins el camí (tot marcant al mapa la seva ubicació).

5.2.1.2 Plafó informatiu vora de la via

En aquest cas, que col·labora a aïllar l'impacte que significa la via del tren a tocar del camí, caldria un panell gran, que respectés els interessos sostenibles: en cas de ser de fusta hauria de ser d'aquest material reciclat, per exemple, aprofitant el de la desforestació del Camí Interior. En cas contrari potser seria més interessant utilitzar un altre material que visualment no creï un gran impacte i que pugui ser més durader o resistent als impactes naturals. Tanmateix s'haurien de tenir en compte els forts vents que hi bufen i que aquest fós més ample que alt, per evitar possibles accidents.

S'hi podria incloure informació tal com

- explicació i presentació més detallada dels recursos: vegetació, platges, coves...
- informació sobre el GR-92 i el tram en concret que discorre per la zona,
- llegendes,
- fotografies antigues.

5.2.1.3 Senyalització vertical

A l'hora d'implantar senyalització es podria aprofitar el pal ja existent, tot canviant-hi la informació actual: caldria marcar la direcció per seguir el camí cap a Vilanova i la Geltrú i orientar d'on es troben els recursos més importants (en ambdues direccions, ja que no només es va de Sitges a Vilanova sinó també al revés).

També es podria aprofitar aquest punt per ubicar-hi una paperera (en ser potser la única del camí, seria interessant informar-ne en el plafó inicial), que no sigui de plàstic, sinó d'un altre material més resistent tant als impactes naturals com als provocats hipotèticament per l'home.

5.2.1.4 Mirador panoràmic

Sobre l'antic punt de vigilància s'hi podria ubicar una taula amb un parell de bancs a forma de parada i punt panoràmic per contemplar els recursos i la vista des d'aquest punt elevat.

5.2.1.5 Zona d'aparcament

Per la part de Sitges seria interessant utilitzar l'esplanada que envolta l'Atlàntida com a zona d'aparcament per aquells que volen accedir al camí.

Per la part de Vilanova i la Geltrú també hi caldria una zona adequada a l'aparcament.

5.2.1.6 Altres actuacions

Convindria barrar l'accés als vehicles, tot i que els cotxes no puguin accedir més enllà, impedit ja l'entrada al camí.

Caldria també resoldre el tema de l'impacte de la via del tren: d'una banda implantar mesures de seguretat en els trams més perillosos. Potser posant unes petites baranes d'uns 50 ò 70 cm d'altura ja s'evitaria algun possible accident. I d'altra banda dissimular el fort impacte que provoca, mesura delicada, ja que no es pot posar una paret al llarg del recorregut. Un exemple seria el plafó informatiu, però ha de ser un cas puntual que el turista no vegi com mesura per amagar l'impacte, sinó com un recurs que s'ha implantat per informar-lo.

Les espècies vegetals més importants o rellevants de la zona podrien identificar-se seguint un model similar al següent, on hi aparegués simplement el nom de l'espècie (tècnic i comú). La informació sobre aquesta ja la trobaríem al panell informatiu, i aquest senyal seria només a tret distintiu.

5.2.2 Camí Interior

5.2.2.1 Plafó informatiu a l'inici

Com en el cas del Camí Litoral, on comença el sender, seria interessant posar-hi un plafó informatiu amb els següents detalls:

- un mapa amb diferents camins senyalitzats (ometent els que puguin ser més susceptibles a l'erosió per donar-los un temps sense impactes i recuperació, o bé, en cas necessari, deixar-los intransitables),
- durada aproximada i dificultat dels itineraris, tant per BTT com per senderisme,
- senyalar la ubicació del proper panell informatiu (detallat a continuació al punt 4),
- presentació de l'espai amb la següent informació:
 - o tipus de vegetació i importància,
 - o edificis històrics,
 - o fauna, i
- llistat de consells de conducta respectuosa en el medi, que podria seguir aquesta línia:

També convindria fer una actuació similar per la part de Vilanova i la Geltrú, a l'inici del camí que comunica amb Sitges.

Consells de conducta sostenible i respectuosa amb el medi

1. No encengueu foc.
2. Emporteu-vos totes les deixalles, i dipositeu-les en aquest contenidor o el més proper.
3. Respecteu les instal·lacions i la zona de pícnic pel gaudiment de tots.
4. Circuleu pels camins habilitats i senyalitzats, evitant fer-ho camp a través.
5. Circuleu amb molta prudència i respecteu als altres usuaris.
6. No feu sorolls estridents; si voleu sentir música ha d'estar a un volum adequat, ja que es pot molestar la fauna i la resta d'usuaris.
7. Recordeu que a voltes esteu dins d'una propietat privada, respecteu-la, no agafeu els fruits ni trepitgeu els sembrats, representen la font d'ingressos d'una família.

Finalment es podria posar una paperera i informar que només n'hi haurà una més dins el camí, la de la zona de pícnic (marcar al mapa on es troba).

5.2.2.2 Zona de pícnic

La zona desforestada seria un bon lloc on ubicar-hi una zona de descans, lleure i pícnic, vigilat que quedi igualment un espai desbrossat per no limitar la funció inicial per la qual es va desforestar (accés i comoditat de bombers en cas d'incendi). La zona podria constar d'una sèrie de taules i bancs de fusta (en aquest punt incidiria en el tema de la fusta reciclada, o bé un altre material més resistent als impactes naturals i que igualment no creï un fort impacte visual), una paperera, i en cas que fos possible fóra interessant una font o sortidor d'aigua. No per la seva necessària potabilitat (la gent ja va preparada a un pícnic) sinó pel cas necessari de netejar quelcom o la brutícia o ferida d'un nen.

Evitar les zones lúdiques infantils pròpies dels espais urbans, ja que el camp és més adequat per a què les famílies gaudeixin lliurement, corrin, passegin o es persegueixin, no per tenir als nens tancats i controlats en un espai limitat amb gronxador i un tobogan.

5.2.2.3 Senyalització vertical

Que indiqui la direcció on trobar els diferents recursos i la distància aproximada (o durada del tram). Aquesta senyalització es podria ubicar en la mateixa zona de pícnic.

5.2.2.4 Castell de Miralpeix

S'hauria de netejar l'espai i deixar-ne pròpiament l'estructura que en roman, buidant-lo de pedres caigudes que ja no formen part dels murs. Així, per una banda es minimitzarien els riscos, i per l'altra es tindria una millor percepció de la planta de l'edifici.

Amb petits peus (com els descrits a l'apartat 6 del Camí Litoral) es podria marcar què era cada zona de l'estructura: el pou, l'entrada, la torre...

5.2.2.5 Far aeri

Primer de tot s'hauria de netejar i buidar de les restes que en queden a l'interior i deixar-ne les parets buides. La proposta és fer-hi un centre d'interpretació, és a dir, on el visitant hi trobi informació relacionada amb la zona i completar-ne així l'experiència. Aquesta estaria distribuïda en plafons informatius que es podrien dividir en tres apartats:

- El primer ens aproximaria a la mateixa zona, però al segle XI: ubicació a l'entorn del Castell de Miralpeix, reproduccions o esbossos de com era la zona i el propi castell, explicació històrica (com per exemple que ens hem de situar en un espai buit d'arbres, ja que era un punt alt estratègicament situat per la vigilància i observació), etc.
- La segona part ens portaria al segle XII, d'on no hi hauria molta diferència en l'aspecte geogràfic, però ens podria explicar el context de l'Alta Edat Mitjana, el romànic i el cristianisme i la importància i interrelació que aquests tenien en l'àmbit social i cultural (i arquitectònic) per així endinsar-nos en l'Ermita de Miralpeix.
- I finalment la tercera ens portaria a la dècada dels '50, en ple franquisme i desenvolupament urbanístic i turístic, època de la que probablement se'n trobaria força material fotogràfic que mostrés al visitant com era la zona fa mig segle i els importants canvis que hi ha hagut. Tanmateix es podria explicar el perquè de la construcció del far i la seva utilitat.

5.2.2.6 Ermita de Miralpeix

La necessària neteja i restauració de l'estructura podria ser duta a terme per un grup universitari com a part del projecte final de carrera (que no pràctiques un cop finalitzats els estudis). D'aquesta manera es poden crear vincles amb, per exemple, la Universitat de Barcelona on s'hi oferten gran varietat d'estudis. Els beneficis són per ambdues parts: d'una banda s'ofereixen propostes reals als estudiants (no projectes únicament teòrics) que a la seva finalització tindrien una aplicació real. La implicació i motivació de l'estudiant per l'oportunitat i confiança que se li està donant afavorirà el resultat i li significarà experiència valorable. I d'altra banda els costos a cobrir pel Consorci serien mínims (cobrint desplaçament i dietes) comparant amb els que suposarien contractar una empresa.

Un cop restaurat l'edifici, s'ha de tenir en compte les limitacions que aquest suposa. Evidentment la litúrgia hi queda descartada, però s'ha de tenir en compte que és un espai reduït i fosc que no permet moltes opcions. Així, aprofitant les condicions invariables de l'ermita, es podria aprofitar com un centre de projecció audiovisual.

Seguint amb la col·laboració universitària, es podria proposar com a projecte l'elaboració d'un audiovisual informatiu i documental de la zona. Aquest podria recollir la informació presentada en el Far aeri en un format més divulgatiu i molt més complet amb explicacions, imatges, vídeos, reproduccions, testimonis personals (de ben segur hi deu haver gent de les rodalies que poden aportar anècdotes i coneixement de la zona), etc.

L'edifici romandria tancat excepte sota petició prèvia al Punt d'Informació (com ara sortides escolars o grups organitzats) o dates puntuals en què s'organitzessin activitats o jornades des de l'Ajuntament (com podria ser el cas del dia de la Cursa Popular), i l'activitat hauria de ser gratuïta.

5.2.2.7 Activitats programades

Es podrien organitzar sortides per a grups a sol·licitar amb anterioritat i a adequar als interessos. Grups familiars, associacions de pares, grups universitaris, etc. El guia adequaria el recorregut o les explicacions segons els interessos dels visitants o del nivell a cobrir: per exemple, grups universitaris sobre geografia, història, etc.

5.2.2.8 Activitats a la Masia

Aquestes haurien d'estar enfocades principalment a grups escolars que poguessin organitzar sortides d'un dia. Aquestes constarien amb un recorregut per la zona i conèixe'n els recursos, i després podria ser complementada amb una explicació i activitats sobre la vinya a la Masia. S'hauria d'adequar també al nivell escolar que hi anés i seria un complement a les classes ordinàries, alhora que ajudaria als visitants a valorar recursos propers poc coneguts. Aquest tipus d'activitats escolars acostumen a portar més visitants a la zona en el temps lliure de les famílies, de manera que l'impacte divulgatiu de l'activitat repercuteix en altres sectors de la població, en aquest cas, sobretot turisme familiar.

5.2.2.9 Zona d'aparcament

La zona d'aparcament actual és molt limitada i no hi ha gaires opcions més per accedir-hi que el transport privat, ja que s'ha de creuar la zona residencial. De totes maneres s'hauria de controlar l'accés, ja que la cadena que hi ha actualment és poc resistent i sovint pateix agressions. En cas de les activitats puntuals potser es podria adequar un autocar per fer-hi arribar els participants.

5.2.2.10 Altres actuacions

Es podrien aprofitar els garrofers per fer-ne xocolata, actuació que podria ser compartida amb l'espai de la Punta de la Móra. D'aquesta manera, a part de potenciar-ne el creixement (que a part és bo per limitar la propagació de possibles incendis) serviria per crear un producte amb denominació d'origen, que donés més personalitat a la zona i dotés d'un valor afegit l'espai, i els autòctons valorarien més els seus recursos.

Altres activitats podrien ser compartides amb diferents centres de la ciutat, com per exemple una hípica que organitzés sortides a cavall (prèvia reserva) o el centre marítim que fes sortides explicatives o bé amb activitats com snorkeling o immersió per les persones capacitades. El coneixement extens de la zona i dels recursos és un element bàsic perquè la gent aprengui a valorar-los, respectar-los i defensar-los. El coneixement és la millor forma de conscienciació.

D'altra banda es podrien distribuir tríptics informatius (principalment al punt d'informació de les respectives ciutats) amb les activitats proposades, els recursos a conèixer, etc. En caldria un pel camí litoral i un altre pel camí interior. A part se'n podrien fer d'específics per les activitats que poguessin tenir lloc de forma puntual: activitats generals com ara el concurs de fotografia, una botifarrada popular, etc. El mapa de la zona amb els recursos senyalitzats, aquells camins transitables, etc, també hauria de ser públic, i per donar a conèixer la zona cartells que ho publicitin podrien ser exposats en diversos llocs de les ciutats.

6 Bibliografia

- CABOT, Jordi. *Estudi us públic Paratge Natural de Punta Falconera*.
- CUESTA i FERNÁNDEZ, Lucía. *La gestió litoral en el cas del Colls – Miralpeix*. Maig, 2005.
- REUS i MARTÍ, Montserrat. *El Pla Especial dels Colls – Miralpeix. Una proposta de protecció*. Maig, 2004.
- AA. VV. *Pla Estratègic Litoral de la Regió Metropolitana de Barcelona*. 2004 – 2006.
- AA. VV. (Barcelona Regional). *Els Colls i Miralpeix: Diagnosi i propostes*. Maig 2006.
- AA. VV. *Estatuts de formació del Consorci dels Colls i Miralpeix* (Article 6. Formació, 2.5 i 2.6).